

La fidanza en la politica patescha

Co medias ed extremists da dretga profiteschan in da l'auter

■ (anr/hh) **Acziuns inscenadas da gruppas d'extremists da dretga chat-tan gronda atenziun da las medias. Tras quai vegn la politica a curt termin sut squitsch, mo quest management da l'attenziun engrevgescha ina examina-ziun critica dals fatgs ed impedescha per gronda part ina discussiun differenziada. Quai flailenta la cultura politica en Svizra. A quella conclusiun vegn in studi dal Program da perscrutaziun nazional davart il tema «l'extrema da dretga – motivs e cuntramesiras».** Ils davos onns è l'extremissem da dretga stà in tema en la comunica-ziun publica quest mument che extremists da dretga èn vegnids en scena e cur che medias e politichers han lantschè scandals. Sut talas circumstanzas vegn ina cuntraversa fundada a la curta. Spezialmain las medias da boulevard han alura la tendenza da tematisar ils fatgs a moda persunala ed emoziunala. Quai chaschuna publicitad a l'extrema. A questa conclusiun vegnan ils scienziats da commu-

nicaziun *Linards Udris, Patrik Ettinger e Kurt Imhof* da Turitg en connex cun lur studi. El sa basa sin ina analisa da las medias dominantas en Svizra e da la comunicaziun parlamentara dals onns sesanta – cun in accent sin l'onn 1998 – en fin l'onn 2005. Sco extremists da dretga taxescha la grappa d'auturs persunas che refusan il stadi constituziunal democratic. Per cuntanscher lur finamiras èn ellas prontas d'agir cun violenza.

Posiziuns bandegiadas

L'instrumentalisaziun vicendaivla da las medias e da la politica dad ina vart e da l'extrema da dretga da l'autra vart ha manà ad ina atenziun rinforzada dal tema extremissem da dretga en la publicitad. Entras inscenaziuns sco per exempel l'acziun sin il Rütli, che correspunda a las logicas novas, cuntanschan er acturs da l'extrema da dretga dapli atenziun. Lur posiziuns e musters d'argumentaziun na chattan per quai per regla betg dapli acceptanza. Persuenter fan ils extremists da

dretga diever da temas d'acturs populistics da dretga sco per exempel da tals da la Partida populara svizra u dals democrats svizzers. Talas expressiuns che vegnan applitgadas dapi mez dals onns novanta èn «criminalitad da persunas da l'exteriur», «diever abusiv d'asil», sco er critica envers la «classe politique». En connex cun organisaziuns surnaziunales vegn er arranschà debattas cuntraversas e tematisà la rolla da la Svizra durant la segunda guerra mundiala.

La politica polarisescha

En lur studi han ils scienziats constatà ch'il tema extremissem da dretga vegn tractà en las medias a moda punctuala e per part superfizialmain. Quai attribueschan ils auturs spezialmain a dus motivs. Dapi ils onns otganta succeda ina economisaziun da la cuntrada da las medias. Quella vegn accompagnada dal remplazzament da las medias da partida entras medias independentas d'interpretas. Dapi lu èn quellas exponidas ad

ina concorrenza intensiva areguard ediziuns e quotas d'aspectaturs. En quest context vegn rut il tabu areguard ils extremists da dretga. Tras quai chatta in fenomen spectacular gronda atenziun. Plinavant ha la cuntrada politica entschavì a polarisar fitg davent ils onns novanta. La sanestra e la pps mainan in cumbat che vegn accompagnà da las medias. La rinfatscha da l'extremissem sco arma ferma serva a la discreditaziun da l'adversari.

Fidanza en la politica patescha

La preschientscha dal tema extremissem da dretga en las medias metta la politica sut squitsch. Ella vegn sfidada da chattar mesiras cunter la tendenza da l'extremissem da dretga. La publicitad da las medias na po dentant betg ademplir il pensum ordvart impurtant da sensibilisar a moda persistenta la politica per ils problems da la societad. Persuenter vegn dà memia blera atenziun a la tematisaziun da l'extremissem da dretga tras «alarmis-

sem» e «tschaffen sin sensaziuns». Tenor ils scienziats discutan medias e politichers memia pauc davart las raschuns da la societad e davart soluziuns politicas. Memia pauc vegn er analisà criticamain l'effect da las mesiras pridras. Suentar che l'emprima agitaziun è passada, vegn gist sa drizzà a novs temas cun effect en la publicitad. Las speranzas fatgas stattan uschia èn cuntradiciun cun las reaziuns effectivas. A lunga vista periclite-scha ina tala infurmaziun la cultura politica e chaschuna donns vid la fidanza en las abilitads da schliar ils problems entras la politica. Ils auturs dal studi cusseglian a las persunas responsablas dals meds da massa d'accompagnar criticamain il tema extremissem da dretga. La tematisaziun da quel stoppia vegnir ponderada bain. I saja da far atenziun da na laschar involver memia fitg en las inscenaziuns dals extremists da dretga. Als politichers cusseglian ils scienziats d'impedir in diever inflaziunar da rinfatschas da l'extremissem.